

Signers:

Name	Method	Date
Høyer-Pettersen, Erling	BANKID_MOBILE	2020-03-19 09:09 GMT+1
Rasmussen, Jostein Andreas	BANKID	2020-03-19 09:43 GMT+1
Granås, Eva Mari	BANKID	2020-03-19 10:04 GMT+1
Brox, Knut Håkon	BANKID	2020-03-19 13:04 GMT+1
Henriksen, Knut Steen	BANKID	2020-03-19 15:32 GMT+1
Skogly, Anniken	BANKID_MOBILE	2020-03-19 21:44 GMT+1

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
62A2DCD19F4140D3A0ACC17D51C49E3D

Årsberetning for Harstad kommunale pensjonskasse 2019

Harstad kommunale pensjonskasse har siden 2013 forvaltet tjenestepensjonsordningen for de ansatte i Harstad kommune. Pensjonsordningen yter alderspensjon og uførepensjon til pensjonskassens medlemmer, samt etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner og barn. Kommunens tjenestepensjonsordning er beskrevet i KS Hovedtariffavtale.

Pensjonskassen er selvstendig og har egne vedtekter og eget styre. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens midler og pensjonskassen hefter ikke for kommunens forpliktelser. Pensjonskassens formue forvaltes etter retningslinjer fastsatt av pensjonskassens styre. Styrets arbeid fokuserer på å sikre medlemmene av pensjonskassen god service og kommunen lavere pensjonskostnader.

Pensjonskassen har siden oppstart hatt avtale med Gabler Pensjonstjenester om forsikringsteknisk drift av pensjonskassen, herunder ansvarshavende aktuar og regnskapsføring. Siden 2014 har pensjonskassen hatt avtale med Griff Kapital AS om finansrapportering, kontroll og investeringsrådgivning. Enter Revisjon Hålogaland er revisor for pensjonskassen.

Styrets arbeid

Finanstilsynet har i 2019 gjennomført stedlig tilsyn i pensjonskassen. De overordnede temaene for tilsynet var styring og kontroll, kapitalforvaltningsområdet, forsikringsområdet og risikoeksponering. Det ble gjennomført møte med Finanstilsynet i september der man gjennomgikk underlag som pensjonskassen hadde sendt dem på forhånd. Styret mottok foreløpig rapport etter tilsynet i november, og har gitt sine kommentarer til denne innen fristen per utgangen av februar.

Styret gjennomgår kapitalforvaltningen og vurderer endringer i porteføljene i hvert møte. Investeringsstrategien revideres minimum årlig og ellers ved behov. Siste revidering av investeringsstrategien ble gjennomført i desember 2019. Regnskap med resultatanalyse gjennomgås kvartalsvis. Samlet risikoeksponering i henhold til Forskrift om pensjonsforetak og Forskrift om utfyllende regler til det forenklede solvenskapitalkravet for pensjonskasser gjennomgås minimum kvartalsvis.

Styret har holdt seg orientert om alle endringer i lovverket som har betydning for pensjonskassens virksomhet. Det har i løpet av året vært avholdt seks ordinære styremøter der det ene ble kombinert med fagseminar om kapitalforvaltning. I tillegg er det avholdt ett ekstraordinært møte per e-post.

Styret består av to kvinner og tre menn. Styret anser seg fornøyd med den eksisterende kjønnsfordelingen. Styret er slik sammensatt:

Oppnevnt av kommunen	Knut Håkon Brox, leder Jostein Rasmussen Knut Steen Henriksen Anniken Skogly
----------------------	---

Valgt av og blant medlemmene	Eva Granås
------------------------------	------------

Knut Steen Henriksen ble valgt inn i styret 27.02.2020. Per 31.12.2019 tilhørte denne styreplassen Sigrid Ina Simonsen.

Pensjonskassens soliditet

Styret vurderer at pensjonskassen fortsatt er solid etter 2019.

Solvenskapitaldekningen måler forholdet mellom ansvarlig kapital og tapspotensialer knyttet til pensjonskassens formue. Solvenskapitaldekningen skal til enhver tid være over 100 %. Målingen utføres ved hjelp av en modell fastsatt av Finanstilsynet.

I ansvarlig kapital inngår kursreguleringsfondet, tilleggsavsetningene, risikoutjevningfondet og egenkapitalen justert for markedsverdien av pensjonskassens forpliktelser.

	31.12.2019	31.12.2018
Solvenskapitaldekning	136 %	127 %

Pensjonskassen tilfredsstiller kravet om høyere solvenskapitaldekning enn 100 %.

Solvensmargin	31.12.2019	31.12.2018
Solvensmargin kapital (MNOK)	268,5	256,1
Solvensmargin krav (MNOK)	74,4	69,7
Solvensmargin	361 %	367 %

Pensjonskassen tilfredsstiller kravet om minst 100 % solvensmargin.

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser, og pensjonskassens eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Forskrift om pensjonsforetaks regler for plassering av pensjonskassens midler er fulgt.

Finansresultatet

Pensjonskassens formue er delt i kollektivporteføljen og selskapsporteføljen. Kollektivporteføljen representerer de pensjonsberettigedes avsetninger; premiereserven, kursreguleringsfondet, tilleggsavsetningene og premiefondet. Selskapsporteføljen representerer pensjonskassens egenkapital og risiko-utjevningfond.

Porteføljene forvaltes adskilt fra hverandre og er underlagt hver sin forvaltningsstrategi.

Kollektivporteføljens aktiva fordelte seg slik:

Kollektivporteføljens aktiva	31.12.2019	31.12.2018
Aksjer	21,7 %	20,8 %
Rentebærende investeringer	64,6 %	64,9 %
Eiendom	13,6 %	14,2 %
Samlet	100 %	100 %

Aksjedelen av porteføljen består av diversifiserte og likvide aksjefond med eksponering både mot Oslo Børs og det globale aksjemarkedet. Renteporteføljen består i hovedsak av plasseringer i diversifiserte og likvide fond med eksponering mot det norske, nordiske og europeiske markedet. Den består imidlertid også av en mindre andel

obligasjoner som holdes til forfall med fast rente og som verdsettes til amortisert kost, samt en mindre andel bankinnskudd med bindingstid.

Aktivaenes verdijusterte avkastning var slik:

Kollektivporteføljens avkastning	2019	2018
Aksjer	20,2 %	-9,1 %
Rentebærende investeringer	4,4 %	0,8 %
Eiendom	8,1 %	9,8 %
Samlet for kollektivporteføljen	8,0 %	-0,3 %

Det var god avkastning i alle aktivaklassene. Gode aksjemarkeder ga meget god uttelling for aksjeporteføljen, mens fallende renter og lavere kredittrisikopåslag ga høyere avkastning enn forventet også på rentebærende investeringer. Forskjellen fra 2018 er betydelig.

Selskapsporteføljens aktiva fordelte seg slik:

Selskapsporteføljens aktiva	31.12.2019	31.12.2018
Aksjer	-	-
Rentebærende investeringer	49,0 %	48,9 %
Eiendom	51,0 %	51,1 %
Samlet	100 %	100 %

Eiendomsdelen av selskapsporteføljen utgjøres i sin helhet av Harstad kulturhus, som ble skutt inn som kjernekapital til pensjonskassen av Harstad kommune ved opprettelsen av pensjonskassen. Denne er verdsatt til 215 millioner kroner, og 50 % av verdien er tilordnet selskapsporteføljen. Rentedelen av porteføljen er plassert i brede og likvide rentefond med eksponering mot Norge og Europa.

Aktivaenes verdijusterte (og bokførte) avkastning var slik:

Selskapsporteføljens avkastning	2019	2018
Aksjer	-	-
Rentebærende investeringer	3,5 %	1,3 %
Eiendom	8,3 %	14,0 %
Samlet for selskapsporteføljen	5,8 %	7,5 %

Ettersom eiendommen Harstad kulturhus utgjør en vesentlig andel av porteføljen, får den årlige verdivurderingen av denne stor betydning for det samlede resultatet i selskapsporteføljen.

Regnskapsmessige resultater og disponeringer

Den gunstige utviklingen i porteføljene har gjort at inntektene fra investeringene var betydelige i 2019. Inntektene har for en stor del blitt tilordnet kursreguleringsfondet. Bokført avkastning ble allikevel god med 4,4 %, som ga et renteresultat på 38,7 millioner kroner etter at pliktig andel avkastning er fordelt til risikoutjevningfondet og premiefondet. Renteresultatet er i sin helhet disponert til tilleggsavsetninger.

Risikoresultatet ble -1,1 millioner kroner. Årsaken til det negative resultatet er høye forsikringstekniske avsetninger til uførhet. Resultatet dekkes av risikoutjevningfondet.

Administrasjonsresultatet ble negativt; -7,0 millioner kroner. Årsaken til det negative resultatet er at pensjonskassen per 2019 har besluttet å bruttoføre renteresultatet,

mens det tidligere var nettoført. Resultatet av dette er at honorarer til fondsforvalterne nå føres mot administrasjonsresultatet, mens det tidligere ble ført mot renteresultatet. Styret har vedtatt ny administrasjonstariff gjeldende fra og med 2020 og det forventes at denne vil bringe administrasjonsresultatet i balanse. Det negative administrasjonsresultatet dekkes av opptjent egenkapital.

Opptjent egenkapital svekkes etter 2019 med 5,5 millioner kroner, som er selskapsporteføljens resultat tillagt garantipremiene, men også fratrukket kollektivporteføljens negative administrasjonsresultat og pensjonskassens skattekostnad på 12,6 millioner kroner.

Etter 2019 ser pensjonskassens kunde- og selskapsavsetninger slik ut (i millioner kroner):

Pensjonskassens avsetninger	31.12.2019	31.12.2018
Premiereserve	1 779	1 688
Tilleggsavsetninger	142,8	104,1
Kursreguleringsfond	102,2	27,3
Premiefond	0,616	19,6
Samlet for kundene	2 024,5	1 838,7
Innskutt egenkapital	160,0	160,0
Opptjent egenkapital	36,4	41,9
Risikoutjevningfond	6,0	6,8
Samlet for selskapet	202,4	208,7

Risikoforhold

Pensjonskassens risiko fordeler seg i hovedsak på forsikringsteknisk risiko og investeringsrisiko knyttet til aktiva-plasseringer.

For den forsikringsmessige risikoen følger pensjonskassen tariffer som er godkjent av Finanstilsynet. Pensjonskassen benytter dødelighetsgrunnlaget K2013 og er fullt oppreservert i henhold til denne tariffen. Grunnlagsrente for ny opptjening er 2,0 %, for premiereserven under ett 2,5 %. Pensjonskassen har katastrofe-gjenforsikring.

Pensjonskassens investeringsstrategi fastsetter rammer for risiko. Pensjonskassens har et langsiktig perspektiv på investeringene og søker en best mulig avkastning innenfor definerte risikorammer. Pensjonskassens investeringsstrategi revideres årlig.

Pensjonskassen eier andeler av godt diversifiserte aksjefond av globale, norske og vekstmarkeds aksjer. Andeler av fond av obligasjoner, lån og pengemarkedsinstrumenter har en god spredning i risiko med hovedvekt på rentepapirer med høy kredittkvalitet. Pensjonskassen eier eiendom direkte og gjennom andeler av eiendomsfond.

Risikostyringen i pensjonskassen blir fulgt opp gjennom internkontrollrutiner. Styret har gjennomgått pensjonskassens dokumentasjon av vesentlige risikoer, konsekvenser og kontrolltiltak relatert til internkontrollforskriften og finner disse tilfredsstillende. Dette er en årlig prosess, men arbeidet med internkontrollen foregår kontinuerlig.

Forsikringsvirksomheten

Ved utgangen av 2018 hadde pensjonskassen følgende medlemssammensetning:

Medlemmer (antall)	31.12.2019	31.12.2018
Aktive	2 175	1 991
Oppsatte rettigheter	4 748	4 791
Uførepensjonister	409	389
Alderspensjonister, inkl. AFP	932	864
Ektefellepensjonister	116	111
Barnepensjonister	9	7
Totalt	8 389	8 153

Årets forfalte premie på 125,0 millioner kroner dekker årets pensjonsopptjening og regulering av allerede opptjente rettigheter for pensjonskassens aktive medlemmer, regulering av løpende pensjoner, garantipremier, kostnader til bruttogaranti og tjenstepensjonsberegnet AFP.

Utbetalte pensjoner på 66,8 millioner kroner inneholder utbetalte alderspensjoner, uførepensjoner, ektefellepensjoner, barnepensjoner, tjenstepensjonsberegnete AFP, refusjoner til og refusjoner mottatt fra andre offentlige tjenstepensjonsordninger.

Pensjonskassens risikoresultat på -1,1 millioner kroner skyldes i hovedsak at uføreutviklingen blant medlemmene var svakere i 2019 enn uføretariffen forutsetter.

Hendelser etter balansedagen

Etter årsregnskapets slutt har finansmarkedene korrigert kraftig ned som følge av at viruset SARS-Cov-2 har spredd seg til store deler av verden, og nå er erklært som en pandemi av verdens helseorganisasjon. Det anslås at verdien av kollektivporteføljen per 12.3 er redusert med 4,9 % siden 31.12.2019. Pensjonskassens ansvarlige kapital har tålt dette verdifallet. Styret følger utviklingen videre og det er etablert en beredskapsplan for det tilfellet at ytterligere verdifall skulle gi en stresst kapital situasjon.

Styrets erklæring

Styret mener at årsregnskapet 2019 gir et rettviseende bilde av Harstad kommunale pensjonskasses eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives etter gjeldende regelverk og rammebetingelser. Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

Årsberetningen signeres elektronisk av følgende personer:

Knut Håkon Brox, styreleder
Jostein Rasmussen, styremedlem
Anniken Skogly, styremedlem
Knut Steen Henriksen, styremedlem
Eva Granås, styremedlem
Erling Høyér-Pettersen, daglig leder

Signers:

Name	Method	Date
Høyer-Pettersen, Erling	BANKID_MOBILE	2020-03-19 09:10 GMT+1
Rasmussen, Jostein Andreas	BANKID	2020-03-19 09:42 GMT+1
Granås, Eva Mari	BANKID	2020-03-19 10:05 GMT+1
Brox, Knut Håkon	BANKID	2020-03-19 13:02 GMT+1
Henriksen, Knut Steen	BANKID	2020-03-19 15:35 GMT+1
Skogly, Anniken	BANKID_MOBILE	2020-03-19 21:43 GMT+1

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Årsregnskap
2019
for

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 999 304 788

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Resultat

TEKNISK REGNSKAP		Note	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>				
1.	Premieinntekter			
1.1	Forfalte premier, brutto	18	124 974	120 022
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremier	19	-65	-65
	Sum premieinntekter for egen regning		124 909	119 957
2.	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		24 956	31 238
2.3	Netto driftsinntekt fra eiendom		8 396	13 197
2.4	Verdiendringer på investeringer		74 891	-69 563
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		47 959	19 730
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		156 201	-5 398
5.	Pensjoner mv.			
5.1	Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1	Brutto	20	-66 843	-61 426
	Sum pensjoner mv.		-66 843	-61 426
6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1	Endring i premiereserve mv.			
6.1.1	Endring i premiereserve mv., brutto	16	-91 205	-84 950
6.2	Endring i tilleggsavsetninger	16	-38 700	-15 269
6.3	Endring i kursreguleringsfond	16	-74 891	69 563
6.4	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	16	-178	-64
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-204 974	-30 719
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	16	0	-7 898
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		0	-7 102
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		0	-15 000
9.	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader		-8 362	-1 271
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		-6 205	-4 653
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	21	-14 568	-5 925
10.	Andre forsikringsrelaterte kostnader		-18	0
11.	Resultat av teknisk regnskap		-5 293	1 489

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Note	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		1 763	1 168
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		8 396	13 197
12.4 Verdiendringer på investeringer		1 090	50
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		737	11
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		11 986	14 426
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader		-409	-94
14.2 Andre kostnader		-46	-15
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	21	-455	-110
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		11 531	14 316
16. Resultat før skattekostnader		6 238	15 805
17. Skattekostnader	23	-12 553	-2 394
18. Resultat før andre resultatkomponenter		-6 315	9 437
20. TOTALRESULTAT	22	-6 315	13 411
Overført fra/til risikoutjevningssfond	22	840	0
Avkastning på risikoutjevningssfond	22	0	-218
Overført fra/til egenkapital	22	5 474	-13 192
SUM OVERFØRT		6 315	-13 411

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Balanse

EIENDELER	Note	31.12.2019	31.12.2018
<i>Tall i hele tusen</i>			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
1. Immaterielle eiendeler			
2. Investeringer			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investeringseiendommer	2	107 500	105 000
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	5	101 167	97 937
2.4.3 Utlån og fordringer	6	5 519	1 084
Sum investeringer		214 185	204 021
3. Fordringer			
3.2 Andre fordringer		-8 100	3 464
Sum fordringer	9	-6 786	3 464
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	9	595	577
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		207 994	208 062
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1 Investeringseiendommer	2	107 500	105 000
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.2 Utlån og fordringer	3	277 413	136 753
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	4	608 431	540 993
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	5	924 057	982 829
6.4.3 Utlån og fordringer	6	113 114	84 069
Sum investeringer i kollektivporteføljen		2 030 516	1 849 644
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		2 030 516	1 849 644
SUM EIENDELER		2 238 509	2 057 707

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		Note	31.12.2019	31.12.2018
<i>Tall i hele tusen</i>				
10.	Innskutt egenkapital		160 000	160 000
11.	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningfond		5 997	6 837
11.2	Annen opptjent egenkapital		36 435	41 910
	Sum opptjent egenkapital		42 433	48 747
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	16	1 778 981	1 687 776
13.2	Tilleggsavsetninger	16	142 752	104 052
13.3	Kursreguleringsfond	16	102 169	27 278
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	16,17	616	19 577
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		2 024 518	1 838 683
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	23	2 130	2 247
15.2.2	Forpliktelser ved utsatt skatt	23	6 666	269
	Sum avsetninger for forpliktelser		8 796	2 516
16.	Forpliktelser			
16.1	Finansielle derivater		0	1 084
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	10	863	1 359
16.3	Andre forpliktelser	10	1 899	5 318
	Sum forpliktelser		2 762	7 761
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		2 238 509	2 057 707

Harstad, 16.03.2020

Knut Håkon Brox
styreleder

Knut Steen Henriksen
styremedlem

Eva Mari Granås
styremedlem

Anniken Skogly
styremedlem

Jostein Andreas Rasmussen
styremedlem

Erling Høyer-Pettersen
daglig leder

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Harstad Kommunale Pensjonskasse

EGENKAPITALOPPSTILLING

Tall i hele tusen

	2019	2018
Innskutt egenkapital 01.01	160 000	160 000
Innbetalt i året	0	0
Innskutt egenkapital 31.12	160 000	160 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	41 910	28 717
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	-5 474	13 192
Annet opptjent egenkapital 31.12	36 435	41 910
Risikoutjevningssfond 01.01	6 837	6 619
Overført fra/til risikoutjevningssfond	-840	0
Avkastning på risikoutjevningssfond	0	218
Risikoutjevningssfond 31.12	5 997	6 837

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Harstad Kommunale Pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Tall i hele tusen

	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	104 522	102 737
Netto utbetalt ved flytting (inn +/- ut -)	0	0
Finansinntekter	36 672	43 554
Utbetalte pensjoner mv.	-66 843	-61 426
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassuranse	-15 041	-6 084
Andre forsikringsrelaterte inntekter	0	0
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-18	0
Andre inntekter/kostnader	-46	-15
Betalte skatter	-6 272	0
Endring i periodiseringer	-906	-1 346
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	52 067	77 419
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	16 671	-42 777
Netto investert i obligasjoner og rentepapir	-49 468	-43 703
Netto investert i utlån	0	0
Netto investert i andre finansielle eiendeler	5 672	-1 938
Netto investert i driftsmidler		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-27 124	-88 418
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Likviditetsbeholdning 1.1.	85 153	96 151
Netto kontantstrøm for perioden	24 943	-10 999
Likviditetsbeholdning 31.12.	110 096	85 153

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

NOTE 1 - PRINSIPPNOTE

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap mv.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Investeringer som holdes til forfall
- Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatregnskapet og består av investeringer i aksjer, aksjefond og hedgefond. Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning

Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av obligasjoner og rentefond. Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser. For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Investeringseiendommer

Investeringseiendom består av eiendom som er anskaffet for verdistigning på kapital, opptjening av leieinntekter eller begge deler. Investeringseiendommer regnskapsføres til virkelig verdi i samsvar med virkelig verdimodellen i IAS40. Avkastning og verdiendringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Disse investeringene regnskapsføres til amortisert kost basert på internrentemetoden. Nedskrivning av investeringer som holdes til forfall gjennomføres over resultatet dersom det foreligger vesentlig eller varig verdifall.

Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Finansielle eiendeler klassifisert som utlån og fordringer måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rentemetode. Nedskrivning av utlån og fordringer gjennomføres over resultatet dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Pensjonskassen har for tiden ingen investeringer som er klassifisert som utlån og fordringer.

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens eiendeler forvaltes separat for kunde- og selskapsporteføljen. Avkastning tilordnes den portefølje der den er oppstått. Reallokeringer som følge av resultatdisponering foretas ved bankoverførsel mellom porteføljene.

Forsikringsmessige forpliktelser

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av totale pensjonsforpliktelser med fradrag for kontantverdien av fremtidige premier regnet etter lineær premie- og reserveberegning. Premiereserven er oppreservert til nytt dødelighetsgrunnlag K2013, som ble innført fra 01.01.14 i henhold til pålegg fra Finanstilsynet.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfeller som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kundeporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kundeporteføljen viser en akkumulert netto mindreverdi kostnadsføres dette tapet.

Premiefond

Premiefondet er innbetalte/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2,0 % årlig rente.

Risikoutjevnsfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevnsfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevnsfondet føres som en resultatdisponering.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Netto inntekter fra investeringer

Netto inntekter fra investeringer inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom investeringer i kollektivporteføljen og investeringer i henhold til investeringen som ligger i de ulike porteføljene.

Erstatningsytelser og forsikringstilfeller

Erstatningsytelser kostnadsføres med forfalte beløp. Ved dødsfall avsettes fulle premiereserver for nye barne- og ektefellepensjoner. Ved uførehendelser avsettes det etter karenperiodens utløp fulle premiereserver for å dekke uførepensjon og premiefritak for alderspensjon, ektefelle- og barnpensjoner. For uførehendelser som kan ha oppstått og hvor karenperioden ikke er avsløpt, avsettes periodens opptjente risikopremie for uførepensjoner som IBNR (inntrufne, ikke rapporterte uføretifeller).

Regnskapsmessig behandling av flytting

Overføring av premiereserve ved flytting føres for mottatte reserver som premieinntekter og for avgitte reserver som erstatning. Resultatføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. Flyttebeløpet inkluderer også andel av tilleggsavsetning, kursreserver og årets resultat.

Fratrådte medlemmer flyttes ikke ut av pensjonskassen, men blir stående med oppsatte rettigheter fram til pensjoneringstidspunkt. Flytting skjer således kun dersom hele enheter i kommunen flytter sine medlemmer over i annen forsikringsordning med tilsvarende vilkår. Hele den opptjente reserve vil da bli overført.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattfordel. Utsatt skatt/skattfordel beregnes ut fra midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

NOTE 2 - BYGNINGER OG ANDRE FASTE EIENDOMMER

Harstad Kommunale Pensjonskasse eier 8 av 23 seksjoner i Harstad Kulturhus. Pensjonskassens seksjoner utgjør totalt 5.672 m2 (BRA) tilsvarende omtrent 50 % av hele Kulturhuset. Eiendommen er organisert i Sameiet Harstad Kulturhus.

Balansførte verdier

	Inngående balanse 01.01.	Tilgang/ avgang i året	Akk. balansført verdireg. i året	Resultatført verdireg. i året	Utgående balanse 31.12
Havnegata 3, seksjon 1,2,3,4,6,7,10 og 11	210 000	0	0	5 000	215 000
Sum		0	0	5 000	215 000
<i>Andel selskapsportefølje</i>					107 500
<i>Andel kollektivportefølje</i>					107 500

Spesifikasjon av netto driftsinntekter

	Leie inntekter	Verdi- regulering	Netto drifts kostnader	Sum
Havnegata 3, seksjon 1,2,3,4,6,7,10 og 11	11 792	5 000	0	16 792
Sum	11 792	5 000	0	16 792
<i>Andel selskapsportefølje</i>				8 396
<i>Andel kollektivportefølje</i>				8 396

Pensjonskassens seksjoner er i sin helhet utleid til Harstad kommune med en leieavtale som løper ut 2043. Leien reguleres årlig med 100 % av endringen i konsumprisindeksen. Leien kan reforhandles til markedsleie hvert 10. år - første gang med virkning fra 2023. Leietaker dekker alle driftskostnader knyttet til eiendommen. Avtalt leienivå før konsumprisregulering er 7,7 mill. kroner for 2013, 8,2 mill. kroner i 2014, 8,7 mill. kroner i 2015 og deretter 10,17 mill. kroner. Konsumprisregulert leie for 2019 utgjør 11,8 mill. kroner.

For Harstad Kommunale Pensjonskasse anses Harstad kommune som "nærstående part" i regnskapslovens forstand. Seksjonene er overdratt pensjonskassen som tingsinnskudd til markedsverdi. Markedsverdien ble fastsatt ved takst av uavhengig takstmann, der prinsippene i Finanstilsynets rapport Verdssettelse av investeringseiendommer er lagt til grunn.

Eiendomsverdien er basert på en verdsettelse per 31.12.2019 utført av Takstingeniør Tore Rekkedal. I regnskapsavleggelsen per 31.12.2017 ble det foretatt en alternativ taksering av Harder AS som ga noe lavere verdi enn taksten til Rekkedal. Forskjellen var i hovedsak ulik vurdering av markedsrisiko. Det er ikke tatt alternativ takst per 31.12.2019. Basert på kunnskapen som ble opparbeidet gjennom alternativ taksering per 31.12.2017, og et generelt forsiktighetsprinsipp, har styret allikevel valgt å justere verdien som ble fastsatt av Rekkedal, noe ned i avleggelsen av årsregnskapet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

NOTE 3 - FINANSIELLE EINDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

Utlån og fordringer

	Pålydende verdi	Kostpris	Amortisert verdi	Markeds- verdi	Påløpte renter
Nydalen Eiendomsholding AS 17/25 3,68%	13 417	13 417	13 417	13 417	127
Oslo Sentrumsholding AS 17/27 3,85%	18 127	18 127	18 127	18 127	180
Felt Z AS 17/23 3,95%	7 100	7 100	7 100	7 100	160
Forskningsveien II AS 17/26 3,70%	23 600	23 600	23 600	23 600	189
Helsehuset 1 AS 16/26 3,70%	30 700	30 700	30 700	30 700	28
Mjøvand AS 17/24 3,95%	7 400	7 400	7 400	7 400	147
IK Gruppen AS 18/28 4,54% C	10 400	10 400	10 400	10 400	270
Platou Eiendomsinvest 8 AS 18/23 3,80% C	5 000	5 000	5 000	5 000	5
NHV25 Holding AS 17/27 3,62%	18 200	18 200	18 200	18 200	327
Agder Energi AS 19/29 2,80%	25 000	25 000	25 000	25 000	389
Entra ASA 19/26 2,79%	25 000	25 000	25 000	25 000	426
Lyse AS 17/29 3,075%	20 398	20 398	20 398	20 398	104
Steen & Strøm AS 19/29 2,98%	25 000	25 000	25 000	25 000	453
Swedbank AB 19/24 2,565% NOK	24 786	24 786	24 786	25 000	107
Vasakronan AB 19/30 2,96%	20 000	20 000	20 000	20 000	371
Sum utlån og fordringer	274 128	274 128	274 128	274 342	3 285
Andel selskapsportefølje			0		0
Andel kollektivportefølje			274 128		3 285
Total andel utlån og fordringer			277 413		
Selskapsportefølje			0		
Kollektivportefølje			277 413		
Beholdningsendringer					
Inngående balanse 01.01			135 307		
Tilgang			140 164		
Avgang			-1 363		
Amortisering			20		
Utgående balanse 31.12			274 128		

Pålydende verdi er TNOK 274.128 hvilket gir en forskjell mot balanseført på TNOK 0. 0 % av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer. Gjennomsnittlig effektiv rente er 3,55 % beregnet ut fra gjennomsnittlig beholdning. Porteføljen forvaltes av Pareto Obligasjonsfelleskap Eiendom og Alfred Berg diskresjonær.

NOTE 4 - AKSJER OG ANDELER

Andeler i aksjefond

	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Storebrand Global Multifaktor Valutasikret	75 037	80 176	5 139
Fundsmith Sustainable Equity Fund I Acc	25 000	31 949	6 949
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	64 959	95 780	30 821
KLP AksjeEuropa Indeks II	0	0	0
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks	61 866	65 700	3 835
KLP AksjeGlobal Indeks II	106 300	116 756	10 456
Vontobel mbx Sust Emerg Mrkts Ldrs I USD	40 804	50 199	9 394
Sum andeler i aksjefond	373 967	440 560	66 593
Andel selskapsportefølje		0	
Andel kollektivportefølje		440 560	

Andeler i eiendomsfond

	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	390	433	43
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS	37 929	42 851	4 922
Pareto Eiendomsfelleskap II AS	1 000	1 246	246
Pareto Eiendomsfelleskap II IS	99 000	123 342	24 342
Sum andeler i eiendomsfond	138 319	167 871	29 552
Andel selskapsportefølje		0	
Andel kollektivportefølje		167 871	

Total andel aksjer og andeler

Selskapsportefølje	0
Kollektivportefølje	608 431

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedsverdi.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Risikoprofil aksjer

Harstad Kommunale Pensjonskasse har gjennom året hatt aksjeeksponering gjennom fem norske og tre utenlandske aksjefond. Sju av aksjefondene har hatt sin markedseksponering i utlandet, mens det siste aksjefondet pensjonskassen har er eksponert mot det norske aksjemarkedet. Den samlede aksjeeksponeringen har variert mellom 19 % og 22 % gjennom året. Aksjeeksponeringen utgjorde ved utgangen av 2019 22 % av kollektivporteføljen. Hovedvekten av aksjeeksponeringen er mot det globale aksjemarkedet. Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert.

NOTE 5 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Andeler i obligasjons- og pengemarkedsfondfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
DNB High Yield	132 317	142 848	144 840	1 991
Alfred Berg Nordic Investment Grade Class I NOK I	1 335 199	138 488	139 348	860
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon	0	0	0	0
DNB FRN 20	0	0	0	0
DNB Obligasjon (III)	18 493	190 631	188 069	-2 563
DNB Obligasjon 20 (IV)	0	0	0	0
Storebrand Norsk Kreditt IG B	132 686	138 856	136 884	-1 972
Nordea FRN Kreditt	90 762	95 949	95 204	-745
Nordea FRN Pensjon	0	0	0	0
Nordea Kort Obligasjon Pluss	64 222	64 969	64 102	-868
BSF Emerging Mkts Flexi Dyn Bd I2 USD	0	0	0	0
Muzinich Asia Credit Opp NOK Acc Fndr	552 843	60 000	65 164	5 164
Holberg Likviditet Pluss	894 464	92 625	91 972	-653
Nordea 1- European High Yield Bond Fund HBI NO	4 326	522	551	29
Capital Four Invest European Loan & Bond Fund Cl	327 932	36 000	38 018	2 018
Barings European Loan Fund Tranche B	490 386	56 000	61 073	5 073
Sum andeler i obligasjons- og pengemarkedsfondfond		1 016 890	1 025 224	8 334
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	101 167	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	924 057	

Total andel rentebærende verdipapirer

Selskapsportefølje	101 167
Kollektivportefølje	924 057

Obligasjons- og pengemarkedsfondfond er verdsatt til markedspris.

NOTE 6 - UTLÅN OG FORDRINGER

2019

Bankinnskudd	110 096	
Fordring på selskapsporteføljen	8 537	
Fordring på selskap	0	
Sum utlån og fordringer	118 633	
	<i>Andel selskapsportefølje</i>	5 519
	<i>Andel kollektivportefølje</i>	113 114

Bundne midler på skattetrekkkontoen utgjorde TNOK 1 833 per 31.12.2019.

NOTE 7 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balansført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	0	440 560	167 871	608 431
Obligasjoner	0	1 025 224	0	1 025 224
Bank	0	118 633	0	118 633
Derivater	0	0	0	0
Totalt	0	1 584 417	167 871	1 752 288

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

NOTE 8 - FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, eiendom og rentebærende verdipapirer. Investeringer foretas i verdipapirfond og diskresjonært forvaltede porteføljer. Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Gjeldende investeringsstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko ansees å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelenes verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer. Forholdet mellom ansvarlig kapital og markedsrisiko følges løpende, og uttrykkes gjennom utnyttelse av den ansvarlige kapitalen. Det er etablert toleransegrenser for utnyttelse av bufferkapitalen med tilhørende tiltak. Kapitaldekningen per 31.12.2019 er vurdert som tilfredsstillende.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av 2019 investeringer i rentebærende verdipapirer på MNOK 1 412. Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året. Markedsverdivektet durasjon er på 2,4 år. Porteføljeverdien vil falle med ca MNOK 34 ved et parallellt skift i rentekurven på +1 %-poeng. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating. Pensjonskassens renteinvesteringer er primært innenfor verdipapirer med god forventet kredittrisiko ("investment grade"). Premien innbetales forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretakene den er opprettet for, ansees å være liten.

Valutarisiko

Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare 70 % av de forsikringstekniske avsetninger. Pensjonskassen er pr. 31.12.2019 eksponert for valutarisiko gjennom tre av sine aksjefond som investerer i utlandet. Disse utgjør 6,8 % av forvaltningskapitalen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har i tråd med gjeldene forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

NOTE 9 - FORDRINGER OG FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER

	2019	2018
Premiefordringer	1 314	0
Fordringer på forvalter	438	423
Andre fordringer	-8 537	3 041
Sum fordringer	-6 786	3 464
Forskuddsbetalte kostnader	595	577
Sum forskuddsbetalte kostnader	595	577

NOTE 10 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

	2019	2018
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	4	34
Skyldig offentlige avgifter	1 683	1 538
Gjeld til andre	1 075	5 106
Sum avsetning for forpliktelser	2 762	6 677

NOTE 11 - SOLVENSARGIN

	2019	2018
Innskutt kjernekapital	160 000	160 000
Opptjent egenkapital	36 435	41 910
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-2 311	-1 221
Netto ansvarlig kapital	194 125	200 689
50 % av risikoutjevningfond	2 999	3 419
50 % av tilleggsavsetning	71 376	52 026
Sum annen solvensmarginkapital	74 375	55 445
Solvensmarginkapital	268 499	256 133
Minstekrav til solvensmargin	74 363	69 718
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	361 %	367 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

NOTE 12 - SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV**SOLVENSKAPITAL**

	2019	2018
Innskutt egenkapital	160 000	160 000
Opptjent egenkapital	36 435	41 910
Justering i avsetninger ved overgang til markedsverdi etter overgangsregel	-6 566	-2 194
Sum kapital gruppe 1	189 869	199 716

Ansvarlig lånekapital		
Risikoutjevningfond	5 997	6 837
Sum kapital gruppe 2	5 997	6 837

Tilleggsavsetninger	142 752	104 052
Kursreguleringsfond	102 169	27 278
Merverdi (eller mindreverdi) av eiendeler utover bokført verdi	-741	-605
Korreksjon, beste estimat for død og uførhet som gir buffer ift. bokførte avsetninger	9 772	10 619
Samlet ansvarlig kapital	449 818	347 897
Samlet ansvarlig kapital uten overgangsregelen	421 366	338 389

SOLVENSKAPITALKRAV

Markedsrisiko	367 422	310 161
Livsforsikringsrisiko	41 407	51 182
Helseforsikringsrisiko	0	0
Motpartsrisiko	646	1 612
Korrelasjonseffekter	-29 406	-35 768
Operasjonell risiko	8 995	8 084
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-58 360	-50 291
Samlet solvenskapitalkrav	330 704	284 980

Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	119 114	62 917
Solvenskapitaldekning	136 %	122 %

Uten overgangsregelen		
Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	90 662	53 409
Solvenskapitaldekning	127 %	119 %

NOTE 13 - KAPITALAVKASTNING

	2019	2018	2017	2016	2015
Kapitalavkastning på kollektivporteføljen					
Verdijustert avkastning	8,0 %	-0,7 %	6,6 %	4,8 %	2,6 %
Bokført avkastning	4,0 %	3,3 %	5,4 %	1,9 %	4,9 %
Kapitalavkastning på selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning	5,8 %	3,6 %	6,0 %	7,9 %	10,2 %
Bokført avkastning	5,8 %	3,6 %	6,0 %	7,9 %	10,2 %

NOTE 14 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonskassen forvalter tjenestepensjonsordningene for for Harstad kommune, og ble opprettet med virkning fra 01.01.2013. I tillegg til Harstad kommune forvalter også pensjonskassen tjenestepensjonsordningene for Harstad kirkelige fellesråd og HRS Husholdning AS.

Antall medlemmer i pensjonsordningene fordeler seg på:

Aktive	2 175
Oppsatte rettigheter	4 748
Uførepensjonister	409
Alderspensjonister	887
Ektefellepensjonister	116
Barnpensjonister	9
AFP	45
Totalt forsikrede	8 389

Pensjonsordningen tilsvarende ytelsene i den offentlige tjenestepensjonsordningen slik den er hjemlet i Hovedtariffavtalen for kommunalt ansatte. Pensjonskassens ytelser er alders-, uføre-, etterlatte- og barnpensjon. Pensjonene reguleres i henhold til regelverket for offentlig pensjon. Ordningen finansieres ved at medlemmene innbetaler 2 % av pensjonsgrunnlaget. Det øvrige premiebehovet dekkes av arbeidsgiver.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

NOTE 15 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 prosent økning i uførehyppigheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 3,01 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 prosent i uførehyppigheten vil være en økning i premiereserven på 4,80 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 prosent reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 33,12 millioner kroner.

NOTE 16 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSE

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kurs- regulerings- fond	Premiefond
1. Inngående balanse	1 687 776	104 052	27 278	19 577
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
2.1. Netto resultatførte avsetninger	91 205	38 700	74 891	178
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet				0
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene				0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	91 205	38 700	74 891	178
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
3.1. Overføringer mellom fond				
3.2. Overføringer til/fra selskapet				-19 138
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	-19 138
4. Utgående balanse	1 778 981	142 752	102 169	616

NOTE 17 - PREMIEFOND

	2019	2018	2017	2016
Premiefond 01.01.	19 577	21 799	8 688	9 053
Innbetalt til premiefond	104 522	102 737	104 639	109 134
Belastet premie	-124 974	-120 022	-107 019	-115 740
Fordring premie	1 314	0	-29	29
Garantert rente	178	64	48	27
Overskuddsdisponering	0	15 000	15 471	6 185
Premiefond 31.12.	616	19 577	21 799	8 688

Fordeling premiefond per medlemsselskap:

	2019	2018	2017	2016
Harstad kommune	0	18 141	19 849	6 672
PPD	184	340	510	233
Harstad Kirkelig Fellestråd	196	851	1 147	1 622
HRS	236	245	293	160
Sum	616	19 577	21 799	8 688

NOTE 18 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

	2019	2018
Brutto forsikringsteknisk premie	116 905	114 744
Administrasjonspremie	5 537	5 278
Premie for rentegaranti	2 532	0
Premie for fortjenestelement	0	0
Sum forfalt premie	124 974	120 022

NOTE 19 - GJENFORSIKRING

Pensjonskassen har inngått katastrofereassuransavtale med Arch Re. Forsikringen dekker utbetalinger ved død og uførhet forårsaket av én hendelse der to eller flere personer dør eller blir ufør. Maksimal erstatning er 50 mill. kroner med en egenandel på 1 mill. kroner. Premie for 2019 var 65 tusen kroner.

NOTE 20 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

	2019	2018
Alderspensjoner	44 696	40 936
Etterlattepensjoner	4 271	4 324
Uførepensjoner	14 411	13 931
Barnepensjoner	308	295
AFP	5 349	4 514
Avgitt samordning pensjoner	4 337	3 992
Mottatt samordning pensjoner	-6 527	-6 566
Sum pensjoner	66 843	61 426

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

NOTE 21 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2019	2018
Kundeportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	8 362	1 271
Honorar administrasjon og daglig ledelse	3 825	3 241
Honorar administrasjon øvrig	1 011	521
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	50	66
Styrehonorar, inkl AGA	314	287
Kontingent, inkl. finanstillsynsavgift	176	56
Andre administrative kostnader	828	482
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	14 568	5 925
Selskapsportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	409	94
Andre kostnader	46	15
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	455	110

NOTE 22 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDDELING

	2019	2018
Uførisiko		
Risikopremie	12 039	11 405
Netto avsetning ved hendelser	-16 960	-12 890
Uførisikoresultat	-4 921	-1 485
Dødsrisiko		
Risikopremie	2 713	2 512
Netto avsetning ved hendelser	-303	-1 158
Dødsrisikoresultat	2 410	1 354
Opplevelsesrisiko		
Risikopremie	-12 371	-11 446
Netto avsetning ved hendelser (frigjort)	11 950	19 190
Opplevelsesrisikoresultat	-421	7 744
Korrigerer av utbetalt pensjon som følge av etterbetalinger ol.	1 881	-446
Risikoresultat før reassuranse	-1 051	7 167
Reassuranse premie	-65	-65
Reassuranse erstatninger		0
Reassuranseresultat	-65	-65
Netto risikoresultat etter reassuranse	-1 116	7 102
Endring i erstatningsreserve		0
Annet		0
Risikoresultat	-1 116	7 102
Renteresultat		
Netto finansinntekter		
Herav til kollektivporteføljen	156 201	-5 398
(Til)/fra Kursreguleringsfond	-74 891	69 563
Sum garanterte renter reserve	-42 156	-40 716
Garanterte renter premiefond	-178	-63
Avkastning til risikoutjevningfondet	-276	-218
Renteresultat	38 700	23 168
Kostnadsresultat		
Resultat administrasjonsreserve	7 602	7 195
Resultat driftskostnader inkl forvaltningskostnader	-14 586	-5 925
Administrasjonsresultat	-6 984	1 270
Samlet resultat	30 600	31 540
Premie for renterisiko	2 532	0
Fortjenestemargin for forsikringsrisiko		0
Fra/til tilleggsavsetninger	-38 700	-15 270
Netto resultat	-5 568	16 270
Disponering av tekniske resultater		
til premiefond	0	-15 000
til oppreservering	0	0
Resultat teknisk regnskap etter disponeringer over resultat	-5 568	1 270
Avkastning til risikoutjevningfondet	276	218
Teknisk resultat fra regnskap	-5 293	1 489
Ikke-teknisk resultat	11 531	14 316
Resultat før skatt	6 238	15 805
Skattekostnad	-12 553	-2 394
Resultat før andre resultatkomponenter	-6 315	13 411
Totalt resultat	-6 315	13 411
Overført fra/til risikoutjevningfond	840	0
Avkastning på risikoutjevningfond	0	-218
Overført fra/til egenkapital	5 474	-13 192

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

NOTE 23 - SKATT

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

	2019	2018
Resultat før skattekostnad	6 238	15 805
+/- Permanente forskjeller	25	-95 722
+/- Endring i midlertidige forskjeller	3 420	95 671
+/- Endring i RUF	0	0
Benyttet fremførbart underskudd	0	-5 986
= Grunnlag for årets skattekostnad	9 683	9 769
<hr/>		
Midlertidige forskjeller	30 301	1 221
Fremførbart underskudd	0	0
= Grunnlag for årets utsatt skatt	30 301	1 221
Beregnet utsatt skatt	6 666	269
<hr/>		
Grunnlag formueskatt	0	925
<hr/>		
Årets avsatte betalbare skatt	2 130	2246,979
Endring utsatt skatt	6 398	187,462
Korreksjon tidligere år	4 025	-40
Årets skattekostnad	12 553	2 394

NOTE 24 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Pensjonskassen har mottatt innbetaling til premiefond/premie fra sine medlemselskap i 2019 på TNOK 104 522.

Pensjonskassens seksjoner i Harstad Kulturhus er i sin helhet utleid til Harstad kommune med en leieavtale som løper ut 2043. Leien reguleres årlig med 100 % av endringen i konsumprisindeksen. Leien kan reforhandles til markedsleie hvert 10. år - første gang med virkning fra 2023. Leietaker dekker alle driftskostnader knyttet til eiendommen. Avtalt leienivå etter konsumprisregulering var 11,8 mill. kroner i 2019. I 2019 - 2022 er regulert leie 11,8 mill. kroner med konsumpris lik november 2019.

NOTE 25 - ANSATTE, YTELSE OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Pensjonskassen hadde ingen ansatte i 2019.

Honorar til styremedlemmer for 2019 utgjorde 314 TNOK.

		Styrehonorar (TNOK)
Knut Håkon Brox	Styrets leder	90
Sigrid Ina Simonsen	Styrets nestleder	45
Jostein Andreas Rasmussen	Styremedlem	35
Eva Granås	Styremedlem	35
Anniken Skogly	Styremedlem	35
Kirsten Slagstad	Varamedlem	18
Eivind Stene	Varamedlem	9
Åge Lamo	Varamedlem	9
Rita Hansen		9
Jon Gabrielsen Rørnes		9

Honorar for deltakelse i styret for Harstad kulturhus for 2019 utgjorde 20 TNOK.

Åge Lamo	10
Rolf Bendixen	10

Daglig leder er ansatt i pensjonskassen i 50 % stilling. Funksjonen deles med Tromsø kommunale pensjonskasse, som ivaretar arbeidsgiveransvaret. Han mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen. Styremedlemmer eller daglig leder har ikke lån, opsjonsavtale, etterlønsavtale, pensjonsavtale eller andre godtgjørelser fra pensjonskassen ut over det som følger av tjenestepensjonsordningen som forvaltes i Harstad Kommunale Pensjonskasse.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
D7CF3AB7458B437CA9266809C1372256

Til styret i

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Enter Revisjon Hålogaland AS

Asbjørn Selsbanes gate 2
Postboks 853, 9488 Harstad
Telefon: 77 00 34 00

epost: harstad@enter-revisjon.no
Org. no: 997 398 610 MVA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Harstad Kommunale Pensjonskasses årsregnskap som viser et underskudd på kr 6 315 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Harstad, 25. mars 2020

Enter Revisjon Hålogaland AS

Jon Arne Torbergsen
Statsautorisert revisor

Til Styret i Harstad kommunale pensjonskasse

AKTUARERKLÆRING FOR 2019

Gabler Pensjonstjenester AS er ansvarshavende aktuar for Harstad kommunale pensjonskasse. Undertegnede utøver arbeidet på vegne av Gabler Pensjonstjenester AS.

Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar skal Gabler Pensjonstjenester AS sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har vi vurdert den forsikringstekniske situasjon for Harstad kommunale pensjonskasse for 2019.

Rimeligheten i fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultat) er vurdert i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 a) (Anvendelse av overskudd tilordnet kontrakten).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer).

Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Etter vår vurdering er disse forhold i samsvar med lov og forskrifter, og pensjonskassen oppfyller gjeldende krav til avsetninger.

Oslo, 16. mars 2020

Gabler Pensjonstjenester AS

Irene Byermoen
Aktuar

Til styret i

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Uavhengig bekreftelse av foretakets risikostyring og internkontrollgjennomgang

Vi har i henhold til "Forskrift om risikostyring og internkontroll" av 22. september 2008 kontrollert daglig leders rapport, datert 21. november 2019, til foretakets styre om risikostyringen og den interne kontrollen for perioden 2018-2019, og om rapporten bygger på de risikovurderinger som er foretatt.

Styret og daglig leders ansvar

Styret er ansvarlig for at foretaket har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Daglig leder er ansvarlig for å

- sørge for å etablere en forsvarlig risikostyring og internkontroll på basis av en vurdering av aktuelle risikoer etter retningslinjer fastsatt av styret,
- følge opp endringer i foretakets risikoer løpende,
- påse at foretakets risikoer er forsvarlig ivaretatt i samsvar med styrets retningslinjer
- gi styret relevant og tidsriktig informasjon som er av betydning for foretakets risikostyring og internkontroll, herunder informasjon om nye risikoer og
- påse at foretakets risikostyring og internkontroll er dokumentert og blir gjennomført og overvåket på en forsvarlig måte.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi er uavhengige av selskapet i overenstemmelse med lov og forskrift og, og vi har oppfylt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Vi anvender *ISQC 1 – Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester* og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave i henhold til forskriften er å avgi en uavhengig uttalelse til styret om hvorvidt foretakets risikovurderinger, den oppsummerende vurderingen av internkontrollen og dokumentasjonen av vurderingene er i henhold til forskriften, og om foretakets rutiner sikrer at den samlede vurderingen av risikosituasjonen som er forelagt styret, bygger på de risikovurderinger som er foretatt.

Vi har utført vårt arbeid i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag "ISAE 3000 Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon". Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at foretaket har gjennomført risikovurderingen, vurdert gjennomføringen av internkontrollen og dokumentert dette. Standarden krever videre at vi skal kontrollere utvalgte deler av materialet som daglig leders rapport om risikostyring og internkontroll bygger på, herunder om det er samsvar mellom daglig leders rapport og det underliggende materialet. Vårt

attestasjonsoppdrag har omfattet handlinger knyttet til foretakets vurderinger og rapportering for å kunne attestere at de er gjennomført i henhold til forskriften, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten og kvaliteten av selskapets interne kontroll.

Etter vår mening er innhentet bevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening:

- er det foretatt risikovurderinger i henhold til forskriften § 6 annet ledd
- er det foretatt oppsummerende vurdering av internkontrollen i henhold til forskriften § 7 annet ledd
- foreligger dokumentasjon i henhold til forskriften § 8
- sikrer foretakets rutiner at den samlede vurdering av risikosituasjonen som er forelagt styret, bygger på de risikovurderingene som er foretatt.

Begrensning i distribusjon

Denne uttalelsen er utarbeidet med sikte på internt bruk, og kan ikke distribueres til tredjepart med unntak av Finanstilsynet, uten vårt skriftlige samtykke.

Harstad, 4. desember 2019
Enter Revisjon Hålogaland AS

Jon Arne Torbergsen
Statsautorisert revisor

Uavhengig kontroll av kapitalforvaltningen 31.12.2019

Det utarbeides uavhengig kontrollrapport for kapitalforvaltningen. Rapporten bygger i stor grad på den løpende rapporteringen for porteføljen som Harstad kommunale pensjonskasse (HKP) får på månedsbasis. Det er i tillegg supplert med enkelte oppstillinger og analyser, spesielt gjelder dette utdrag fra pensjonskassens solvenskapitalkrav som fullt ut gjennomføres kvartalsvis.

Pensjonskassen er pr. 31.12.2019 underlagt FOR-2016-12-09-1503 Forskrift om pensjonsforetak. Med basis i forskriftens § 15 om overvåkning av kapitalforvaltningen, stadfestes denne kontroll i dette dokumentet. Bestemmelsen i forskriften legger vekt på at overvåkingen skal være betryggende i forhold til kapitalforvaltningens omfang, kompleksitet og risiko. I enkelte tilfeller vil særlig aktsom overvåking av kapitalforvaltningen kreves.

Kontrollene av pensjonskassens interne investeringsrammer som stammer fra investeringsstrategien gjennomføres på månedsbasis i den løpende rapporteringen til pensjonskassen fra Griff Kapital AS. Disse kontrollene per 31.12.2019 er vedlagt.

HKP eier Kulturhuset i Harstad og dette utgjør ca. 10% av pensjonskassens samlede eiendeler og er den største enkelteksponeringen til pensjonskassen. Bygget er eiet av både kollektiv- og selskapsporteføljen og stammer fra opprettelsen av pensjonskassen i 2012. Vi legger til grunn at nødvendige vurderinger med hensyn til denne eksponeringen ved opprettelsen av kassen er gjennomført og at eksponeringen er funnet i orden.

Per 31.12.2019 er porteføljens kapitalutnyttelse i forhold til Solvenskapitalkravet innenfor de internpålagte begrensningene.

Med basis i Forskrift om pensjonsforetaks § 15 og pensjonskassens investeringsstrategi, har Griff Kapital AS gjennomført kontroll som beskrevet i vedlegg. Det er ikke oppdaget brudd i lovpålagte krav til kapitalforvaltningen.

Oslo, 19.03.2020

Helle K. Larsen

Rapporteringsansvarlig for Harstad kommunale pensjonskasse

Vedlegg

- Utdrag fra rullerende stresstester per 31.12.2019
- Kontroll av allokeringssrammer for Kollektivporteføljen per 31.12.2018
- Kontroll av øvrige rammer for Kollektivporteføljen per 31.12.2018
- Kontroll av allokeringssrammer for Selskapsporteføljen per 31.12.2018
- Kontroll av øvrige rammer for Selskapsporteføljen per 31.12.2018